

נוסח מתוקן

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, מתוקף הסמכות הקבועה בסעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה, להתקין תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות) (תיקון מס' 2), התש"ף-2020, בנוסח שלהלן. לנוכח עליה משמעותית בקצב ההתפשטות של נגיף הקורונה בישראל, מוצע לתקן את תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), התש"ף-2020 (להלן – "תקנות הגבלת פעילות").

מטרת התיקון לעדכן ולהחמיר את המגבלות שהוטלו בתקנות הגבלת פעילות: איסור על השתתפות בחתונות במרחב הציבורי (החל מיום ז' בניסן התש"ף, 1 באפריל 2020 בחצות) ועל תפילה בקבוצה במרחב הציבורי (לרבות במקומות פתוחים), והגבלת ההשתתפות בהלוויות לעד עשרים משתתפים, במקום פתוח בלבד; החמרת הכללים בדבר נוכחות עובדים במקום העבודה בדרך של המרת חובת מדידת חום גוף על ידי המעסיק במילוי יומי של טופס הצהרת בריאות על ידי העובד, וחובות נוספות שיוטלו על המעסיק; התרת יציאה למטרת הסעת עובדים שהותרה יציאתם לעבודה; החרגת חנות מרשימת החנויות שפורטו הנמצאות במבנה סגור בשוק מהאיסור על פתיחת שוק קמעונאי לציבור והחרגת מעבדות לתיקון מוצרי תקשורת ומחשבים מהאיסור על פתיחת חנויות ומעבדות לציבור, בכפוף למגבלות; איסור על איסוף מזון מבית אוכל לצריכה מחוץ לבית אוכל תוך התרת משלוחים בהזמנה מראש בלבד, ועדכון המגבלות בעניין משלוחים.

עוד מוצע כי במסגרת התיקון יקבע כי בנוסף לעונש המוטל על המפעיל מקום או עסק, בעצמו או באמצעות אחר, בניגוד לתקנה 5(א), שדינו מאסר שישה חודשים או קנס לפי סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, יוטל עונש כאמור גם על מי שהפעיל חנות או מעבדה בדרך של פתיחתה לציבור בניגוד לתקנה 5(א).

בהתאם להוראות סעיף 39 האמור, להניח את התקנות על שולחן הוועדה לענייני חוץ וביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.

התקנות תיכנסנה לתוקפן עם פרסומן ברשומות.

להלן נוסח התקנות :

תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות) (תיקון מס' 2), התש"ף-2020

בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה¹, מתקינה הממשלה תקנות שעת חירום אלה :

- תיקון תקנה 1 .1 בתקנה 1 לתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), התש"ף-2020² (להלן – התקנות העיקריות), אחרי ההגדרה "מקום עבודה" יבוא :
- "מעבדת תיקונים" – מעבדה לתיקון מכשירים שהתקלקלו או להחלפתם למעט מעבדה לתיקון מוצרי תקשורת או מחשבים".
- תיקון תקנה 2 .2 בתקנה 2 לתקנות העיקריות -
- (1) בפסקה (1), המילים "ובכלל זה" - יימחקו ובסופה יבוא "וכן הסעה של עובד למקום עבודה כאמור";
- (2) בפסקה (11) :
- (א) המילה "לחתונה" – תימחק ;
- (ב) המילים "יציאה לתפילה בסמוך למקום מגורים" – יימחקו ;
- (3) בפסקה (13), במקום "צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019)" יבוא "צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש)".
- תיקון תקנה 2א .3 בתקנה 2א(2) לתקנות העיקריות, במקום "תקנה 5(א)" יבוא "תקנה 5(א) או 5(א1)".
- החלפת תקנה 2ב .4 במקום תקנה 2ב לתקנות העיקריות יבוא :
- "איסור חתונה או 2ב. לא יעשה אדם במרחב הציבורי תפילה במרחב אחד מאלה :
- הציבורי
- (1) יתפלל יחד עם אדם נוסף או יותר ;
- (2) ישתתף בחתונה, לרבות כאורח."
- תיקון תקנה 3 .5 בתקנה 3 לתקנות העיקריות, במקום פסקה (3) יבוא :

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 158.
² ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191.

"(3) הלוויה תיערך במקום פתוח בלבד ובהשתתפות של עד עשרים אנשים;

(4) ברית מילה תיערך בהשתתפות של עד עשרה אנשים;"

החלפת תקנה א3 .6 במקום תקנה א3 לתקנות העיקריות יבוא :

"אחריות מעסיק א3 מעסיק במקום עבודה אחראי לכל אלה :

(1) טרם הגעת עובד למקום העבודה, העובד ימדוד חום וימלא הצהרה על מדידת חום והיעדר התסמינים: חום גוף מעל 38 מעלות צלזיוס, שיעול, קושי בנשימה; העובד יגיע למקום העבודה עם טופס הצהרה מלא לאותו יום; המעביד יאסוף וישמור את הטפסים כאמור; ולעניין עובד שאינו מועסק במסגרת עסק או משלח יד של המעסיק – הצהרה כאמור יכול שתיעשה בעל פה; המנהל כהגדרתו בפקודת בריאות העם, 1940 יפרסם טופס הצהרה המשקף את הפרטים האמורים באתר האינטרנט של משרד הבריאות.

(2) שמירת מרחק של שני מטרים בין אדם לאדם; במקום עבודה שבו לא ניתן לשמור על מרחק כאמור, ידאג המעסיק לאמצעים אחרים למניעת הדבקה.

(3) לכל עובד יוקצה ציוד אישי קבוע ככל הניתן ובכלל זה מקלדת, עכבר, טלפון קווי; ציוד בשימוש של יותר מאדם אחד, יעבור חיטוי קפדני לפני כל העברה מאדם לאדם.

(4) מתן הנחיה לעובדים על שמירה קפדנית של כללי היגיינה ובכלל זה שטיפת ידיים.

(5) מתן הנחיה לעובדים כי בעת שימוש במעלית במקום העבודה, לא יהיו במעלית יותר משני נוסעים."

7. החלפת תקנה 4 במקום תקנה 4 לתקנות 4. העיקריות יבוא:

"שירות משלוחים 4. בכפוף להוראות תקנה 5, אין בהוראות תקנות אלה כדי לאסור על שירות משלוחים; בשירות משלוחים למקום מגורים, המשלוח יונח בסמוך לפתח בית המגורים, מחוצה לו."

8. תיקון תקנה 5 בתקנה 5 לתקנות העיקריות -

(1) בתקנת משנה (א) -

(א) פסקה (א1) - תימחק;

(ב) בפסקה (3), בסופה יבוא "ולמעט חנות כמפורט בתקנת משנה (ב)2), המצויה במבנה סגור בשוק, בכפוף לתנאים בתקנת משנה (ב)."

(2) אחרי תקנת משנה (א) יבוא:

"(א1) לא יפעיל אדם חנות שאינה כאמור בתקנת משנה (ב)2) או מעבדת תיקונים, בדרך של פתיחתה לציבור; אדם רשאי להפעיל חנות או מעבדת תיקונים בהזמנה מראש באמצעות טלפון או המרשתת (אינטרנט), בשירות משלוחים בלבד וללא איסוף מהחנות או מהמעבדה."

(3) בתקנת משנה (ב) -

(א) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) חנות שאינה כאמור בפסקה (2), בית אוכל ובכלל זה בית אוכל בבית מלון – בהזמנה מראש באמצעות טלפון או המרשתת (אינטרנט), בשירות משלוחים בלבד וללא איסוף מהחנות או מבית האוכל.";

(ב) בפסקה (2), במקום "מכון אופטיקה" יבוא "חנות אופטיקה" ואחרי "מוצרי היגינה" יבוא "וכן מעבדה לתיקון מוצרי תקשורת או מחשבים";

(ג) פסקה (3) תימחק.

תיקון תקנה 6 9. בתקנה 6 לתקנות העיקריות -

(1) בפסקה (1), אחרי "בניגוד לתקנה 5(א)" יבוא "או המפעיל חנות או מעבדת תיקונים בדרך של פתיחתה לציבור, בעצמו או באמצעות אחר, בניגוד לתקנה 5(א1)."

(2) בפסקה (2), הקטע החל במילים "דינו - מאסר" עד סופה – יימחק.

(3) במקום פסקה (4) יבוא:

"(4) המתפלל יחד עם אדם נוסף או יותר במרחב הציבורי או המשתתף בחתונה במרחב הציבורי, בניגוד לתקנה 2ב"

החלפת תקנה 10 10. במקום תקנה 10 לתקנות העיקריות יבוא:

"תוקף 10. תקנות שעת חירום אלה יעמדו בתוקפן 7 ימים מיום פרסומן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות)(תיקון מס' 2), התש"ף-2020."

תחילה 11. תחילתן של תקנות שעת חירום אלה ביום _____ התש"ף (2020) בשעה _____; ואולם תחילתן של תקנות 2(11), 2(2) ו- 6(4) לתקנות העיקריות, כנוסחן בתקנות אלה, לעניין חתונה, ביום ז' בניסן התש"ף (1 באפריל 2020) בשעה 8:00.

התש"ף
(2020)
(חמ 5994-3)

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דברי הסבר

העולם, וישראל כחלק ממנו, נמצא כעת בעיצומה של פנדמיה כתוצאה מהתפרצות והתפשטות נגיף SARS-CoV-2 (להלן: "נגיף קורונה" או "הנגיף" או "המחלה").

ביום 27.1.2020 הכריז שר הבריאות, בהתאם לסמכותו לפי ס' 20 לפקודת בריאות העם מס' 40 לשי' 1940 (להלן: "פקודת בריאות העם"), כי המחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה Novel Coronavirus 2019-nCov היא מחלה מידבקת מסוכנת וכי קיימת בעטיה סכנה חמורה לבריאות הציבור. בהמשך לכך, נחתם ופורסם צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "הצו" או "צו בריאות העם"), שתוקן מעת לעת. לפי הצו, כל מי שהגיע לישראל מחוצה לה (למעט מי שהגיע מיהודה והשומרון או מחבל עזה) במהלך 14 הימים האחרונים שלפני הגעתו לישראל, מי שהיה במגע הדוק עם חולה, או מי שרופא קבע לגביו כי היה במגע הדוק עם חולה ב-14 הימים האחרונים, יחויב לשהות בבידוד למשך 14 ימים. על אדם החייב בבידוד נאסר לצאת ממקום הבידוד אלא באישור רופא מחוזי, וניתנו הוראות הנוגעות לבידוד בית של חולה ושל אדם עם מחלת חום. בנוסף, נקבעו בצו הוראות שונות האוסרות, בין השאר, על התכנסות בין לאומית, על התקהלויות מאורגנות ולא מאורגנות, על פעילות במקומות מסחר, בילוי ופנאי המפורטים בצו, וכן ניתנו הגבלות ביחס לביקורים במבנה של מוסד בריאות או מוסד רווחה.

ביום 11.3.2020 הכריז ארגון הבריאות העולמי על המחלה כעל מגפה עולמית, צעד חריג בעל משמעויות מרחיקות לכת.

מדובר במחלה שאין באוכלוסיית ישראל חסינות נגדה, אין חיסון באמצעותו ניתן לצמצם את התפשטות המחלה ואין טיפול ספציפי ידוע למחלה. תקופת הדגירה של המחלה היא בין 2-14 ימים לאחר החשיפה. המשמעות היא שבתקופת הדגירה אדם עלול לבקר במקומות רבים, להדביק אנשים רבים סביבו, וזאת אף קודם להופעת תסמינים והגעה להערכה רפואית ואבחון המחלה. בהעדר חיסון או דרכי מניעה אחרות, הדרך היחידה למנוע הדבקה והתפשטות של הנגיף היא צמצום מגע של חולים עם האוכלוסייה הבריאה בכלל ועם אנשים המצויים בסיכון גבוה להדבקה האוכלוסייה בישראל בנגיף בפרט.

המחלה החלה את התפשטותה המהירה בחודש דצמבר 2019 בסין, ועד ליום 30.3.20 נדבקו ברחבי העולם כ-735,500 אנשים ונפטרו כ-34,800 אנשים. בתחילה המחלה התפשטה בעיקר במדינות אסיה, אך אנו עדים בשבועות האחרונים להתפשטות מהירה של המחלה גם באירופה עם שיעורי תחלואה ותמותה גבוהים, בעיקר באיטליה ובמדינות השכנות לה. באיטליה בלבד נדבקו עד ליום 30.3.20 כ-97,700 אנשים במחלה ונפטרו כ-10,800. בימים אלה אנו עדים גם להתפרצות משמעותית בארצות הברית, בה נדבקו עד ליום 30.3.20 כ-143,000 אנשים במחלה ונפטרו כ-2,500. עד ליום 30.3.20 נדבקו בישראל מעל 4,490 חולים, ונפטרו 15. אם בתחילה רוב החולים בישראל נדבקו בנגיף מחוץ לישראל, מהמידע הנמצא בידינו עולה שרבים מהחולים ואף רובם נדבקו ממגע עם חולים מאומתים בישראל.

קיימת עלייה אקספוננציאלית (גידול כמותי באחוז גידול קבוע ובפרק זמן מוגדר) במספר הנדבקים בנגיף הקורונה. המשמעות ביחס לנגיף הקורונה היא שבקצב ההדבקה הנוכחי, מספר החולים מכפיל את עצמו בכל מספר ימים בודדים. בהתאם, אנו עדים לעליה הולכת וגדלה במספר הנדבקים וכן להתרחבות של שרשראות ההדבקה.

נדגיש, כי במידה וקצב התחלואה ימשיך לעלות באופן זה וכפי שעולה כבר עכשיו מהתקדמות התפשטותה של המחלה, הדבר יעמיס באופן משמעותי על מערכת הבריאות, לרבות עומס הנובע מהגדלת מספר הבדיקות הנערכות לנדבקים, בטיפול במרפאות בקהילה ובאשפוז לרבות אשפוז בטיפול נמרץ, וכל זאת עד כדי חוסר יכולת לתת מענה לחולים, בעתיד הקרוב מאוד. נציין, כי כבר בימים האחרונים מספר החולים בישראל במצב קשה הדורשים הנשמה מלאכותית (כ-60) ממשיך לעלות, דבר שמעמיס כבר עתה על מערכת האשפוז בבתי חולים ויכול להביא עד לחוסר יכולת לתת מענה רפואי. לנוכח האמור לעיל, ולנוכח החשש מקריסת מערכת הבריאות בישראל, מבוקש תיקון התקנות, ובאופן מיידי.

מוצע, כי התיקון לתקנות יעדכן וירחיב את ההגבלות שנקבעו בתקנות הגבלת פעילות. מוצע כי תיאסר השתתפות בחתונות (החל מיום ז' בניסן תש"ף, 1 באפריל 2020 בחצות) וכן תפילה בקבוצה במרחב הציבורי, לרבות במקום פתוח, וכי הלוויית יערכו במקום פתוח בלבד ויוגבלו להשתתפות של עד עשרים אנשים. כמו כן, מוצע כי ביחס להתרת יציאה של עובד למקום עבודה בכפוף לתקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), תש"ף-2020, תותר גם יציאה לצורך הסעה של עובד למקום עבודה כאמור.

בנוסף, מוצע כי בתקנות הגבלת פעילות יוחמרו החובות המוטלות על המעסיק. מוצע כי יוחמרו הכללים בדבר נוכחות עובדים במקום העבודה בדרך של המרת חובת מדידת חום גוף על ידי המעסיק במילוי יומי של הצהרת עובד על מדידת חום והיעדר תסמינים כתנאי להתרת כניסת העובד למקום העבודה. עוד מוצע כי על המעסיק יוטלו חובות לנקיטת אמצעים למניעת הדבקה במקרים בהם לא ניתן לשמור מרחק של 2 מטרים בין אדם לאדם; כי לכל עובד יוקצה ציוד אישי קבוע וכי ציוד שבשימוש של יותר מאדם אחד יעבור חיטוי קפדני לפני העברה מאדם לאדם; וכן כי תוטל חובה על המעסיק למתן הנחיה לעובדים על שמירה קפדנית של כללי היגיינה ובכלל זה שטיפת ידיים, וכן הנחיה לפיה בעת שימוש במעלית במקום העבודה לא יהיו בה יותר משני נוסעים.

כמו כן, מוצע לתקן את תקנות 4 ו-5 כך שחנות במבנה סגור מרשימת החנויות שפורטו תוחרג מהאיסור על פתיחת שוק קמעונאי לציבור, בכפוף למגבלות; שתיאסר הפעלת חנות ומעבדת תיקונים בדרך של פתיחתה לציבור אלא בשירות משלוחים בלבד (למעט מעבדה לתיקון מוצרי תקשורת ומחשבים); שתותר גם כניסת הציבור למעבדה לתיקון מוצרי תקשורת ומחשבים תחת מגבלות, בנוסף למקומות אחרים שהותרה פתיחתם לציבור; שהזמנת מזון תיעשה בהזמנה מראש בשירות משלוחים בלבד; ומוצע כי תורחב האפשרות למשלוחים בהזמנה מראש מחנויות נוספות, אך ללא איסוף מבית העסק או המקום.

כמו כן, מוצע כי תיאסר שהותו של אדם בחנות או במעבדת תיקונים שפעילותה אסורה לפי תקנה 5(א), בנוסף לאיסור על שהות במרחב הציבורי ובמקומות שונים שפעילותם נאסרה וביניהם במקום או עסק שפעילותו אסורה לפי תקנה 5(א).

לבסוף מוצע, כי העבירה הפלילית שנקבעה לגבי מפעיל מקום פעילות מסחר, בילוי ופנאי, בעצמו או באמצעות אחר שאסורה בו פעילות כאמור לפי התקנות, שדינו מאסר שישה חודשים או קנס לפי סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, תחול גם כלפי המפעיל חנות או מעבדה בדרך של פתיחתה לציבור, בעצמו או באמצעות אחר, בניגוד לתקנה 5(א1).

בשים לב להגבלות המופיעות בתקנות, הנדרשות כאמור כעת לצורך ההתמודדות עם המחלה, קיימת חשיבות שהן יהיו בתוקף לתקופת הזמן המינימאלית ביותר עד שתידרש הערכת מצב נוספת בהתאם להתפתחות הנסיבות, על מנת לבחון ההכרח בהמשך קיומן של ההגבלות כאמור. לפיכך, נקבע כי תקנות אלה יעמדו בתוקפן לתקופה של 7 ימים מיום פרסומו של התיקון.

תקציב

אין

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לאישור ההצעה- מצורפת חוות דעת משפטית.

סיווגים

סיווג ראשי: 07חקיקה ממשלתית.

תחום פעולה עיקרי: 09אחר

30 מרץ 2020
ה' ניסן תש"פ

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

התקנת תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות) (תיקון מס' 2),
התש"פ-2020 (להלן: "התקנות").

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מוצע לעדכן ולהחמיר את ההגבלות שנקבעו בתקנות, כך שבין השאר תיאסר השתתפות בחתונות (החל מיום ז' בניסן התש"פ, 1 באפריל 2020 בחצות) וכן תפילות בקבוצה מחוץ לבית המגורים (לרבות במקום פתוח), תוגבל ההשתתפות בלוויות לעד עשרים משתתפים במקום פתוח בלבד, יורחבו החובות שהוטלו על מעסיק במקום עבודה, תותר הסעת עובדים שהותרה יציאתם לעבודה, ויעודכנו ההגבלות על משלוחים ועל עסקים הפתוחים לציבור. כמו כן, הורחבה רשימת העבירות הפליליות בסעיף 6 לתקנות כך שגם הפרה של תקנה 5(א1) תהיה עבירה פלילית. מלבד הוראות אלה, הוראות התקנות הן הוראות מחייבות ללא סנקציה פלילית בצידן.

הוראות התקנות כאמור, נדרשות בעת הזאת לצורך ההתמודדות עם מגיפת הקורונה ומאזנות בין הצורך המידי וההכרחי להגן על בריאות הציבור לבין מימוש זכויות כמו חופש הדת וחופש העיסוק. להערכת הגורמים המקצועיים במשרד הבריאות, לנוכח מאפייני המחלה, במידה וקצב התחלואה ימשיך לעלות בקצב הנוכחי, הדבר יעמיס באופן משמעותי על מערכת הבריאות ואף עלול להביא לקריסתה בעתיד הקרוב.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

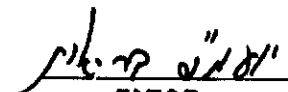
מכוח סעיף 39(א) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה מוסמכת להתקין תקנות שעת חירום "כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים". לממשלה שיקול דעת רחב לבחינת הצורך בהתקנת תקנות שעת חירום. בהתחשב במהירות התפשטות הנגיף, היקף הנדבקים החולך והגדל והצורך החיוני בבלימת התפשטות המחלה בישראל, קיים צורך מידי וממשי לתיקון התקנות.

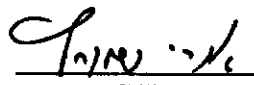
יצוין, כי על אף היות הממשלה המכהנת ממשלת מעבר, מצב החירום השורר במדינת ישראל מקיים הכרח להתקנת התקנות באופן דחוף על מנת לעמוד בהוראות הדין, ואין כל אפשרות לדחות את התקנת התקנות האמורות.

בהתאם להוראות סעיף 39 לחוק יסוד: הממשלה, מוצע להניח את התקנות על שולחן הוועדה הזמנית לענייני חוץ וביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעה:
אין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה המוצעת.

תפקיד

שם

חתימה